

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO - OPĆINA ILIJAŠ
JAVNA USTANOVA OSNOVNA ŠKOLA "HAŠIM SPAHIĆ" ILIJAŠ
Ul. Krajiška bb, 71380 Ilijaš
Tel.033 400 458, 033 400 996, 033 400 271, fax: 033 400 458
e-mail:oskolahs@yahoo.com

Broj: 01-204/21
Ilijaš, 15.02.2021. godine

Na osnovu člana 96. Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 23/17, 33/17, 30/19 i 34/20), Smjernica za prevenciju i kontrolu infekcije COVID-19 u osnovnim i srednjim školama u Kantonu Sarajevo J.U. Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, Uputstva Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo o organizaciji i realizaciji odgojno-obrazovnog rada u osnovnim i srednjim školama na području Kantona Sarajevo u školskoj 2020/2021. godini (prečišćeni tekst) broj: 11/04-34-2024-3/21 od 02.02.2021. godine i Obavještenja Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo broj: 11/04-34-2024-4/21 od 12.02.2021. godine, direktor škole donosi:

**REVIDIRANI KRIZNI PLAN PRIPRAVNOSTI I ODGOVORA
NA POJAVU COVID -19**

Ovim planom se poduzimaju preventivne mjere u cilju usmjeravanja kako svih zaposlenih tako i roditelja i učenika u JU OŠ "Hašim Spahić" Ilijaš u okolnostima koje izaziva pojava COVID-19. Planom su obuhvaćene higijensko epidemiološke mjere i mjere pripravnosti za vrijeme trajanja epidemije na području Kantona Sarajevo uzrokovane pojavom COVID-19. Krizni plan sadrži četiri cjeline kako slijedi:

I RADNICI JU OŠ "HAŠIM SPAHIĆ" ILIJAŠ

- U školi treba biti najmanji mogući broj radnika u isti vrijeme, koji je dovoljan da se može nesmetano odvijati odgojno-obrazovni proces.
- Pri ulasku i tokom boravka u JU OŠ "Hašim Spahić" Ilijaš obavezno nošenje maski na licu na način da se prekriju usta i nos, te obavezna dezinfekcija ruku - za nošenje maski zadužuju se svi radnici i druga lica koja ulaze u prostorije JU OŠ "Hašim Spahić" Ilijaš.
- Radnicima se, svakodnevno, prilikom dolaska na posao mjeri tjelesna temperatura. U slučaju povišene tjelesne temperature ili bilo kog respiratornog simptoma, isti se vraćaju kući i javljaju izabranom ljekaru porodične medicine. Ukoliko se radniku povisi tjelesna temperatura i/ili se pojavi neki od respiratornih simptoma u toku radnog vremena, dužni su odmah napustiti radno mjesto, te o tome obavijestiti nadređenog i javiti se svom izabranom ljekaru porodične medicine.
- Svi radnici ulaze u školu na jedan ulaz, prilikom čega prolaze kroz dezinfekcijsku barijeru (gazište za obuću). Ulaskom u unutarašnji prostor odmah dezinfikuju ruke propisanim dezinficijensom. Pri korištenju dezinfekcijskih sredstava voditi računa o pravilnoj primjeni istih, u skladu sa uputstvom proizvođača vezanom za namjenu, koncentraciju, način primjene i neophodno kontaktno vrijeme.

- Prije ulaska u učionicu, nastavnik ponovo dezinfikuje ruke.
- Ostali radnici takođe prolaze ovaj protokol, nakon čega odlaze na svoja radna mjesta (kancelarije, kuhinja itd.).
- Radnici rade prema utvrđenom rasporedu za radnike. Preporučuje se radnicima što kraće zadržavanje u zajedničkim prostorijama škole (zbornice, hodnici i druge zajedničke prostorije), te obavljanje poslovnih aktivnosti usmjeriti na ostale mogućnosti poslovne komunikacije primjenom informatičko-komunikacijske tehnologije.
- Naređuje se obavezno nošenje zaštitnih maski preko usta i nosa za zaštitu respiratornog sistema u zatvorenom prostoru uz poštivanje distance od minimalno 2 m, kao i u otvorenom prostoru. Stalno nošenje rukavica nije preporučljivo, već je akcentat na učestalom pranju ruku vodom i sapunom, eventualno dezinfekcija istih. **Dezinfekcijsko sredstvo nije zamjena za sapun i vodu!**
- Izuzetak od nošenja zaštitnih maski su: djeca mlađa od šest godina, osobe koje imaju probleme sa disanjem zbog hroničnih bolesti ili koja ne mogu skinuti masku bez pomoći druge osobe, kao što su osobe sa intelektualnim teškoćama ili smetnjama u razvoju te osobe sa oštećenjem sluha. **Učenici od 1. do 5. razreda izuzeti su od nošenja maski tokom obavljanja nastave u učionicama.**
- Radnici međusobno trebaju poštovati fizičku distancu od najmanje 2 metra, a navedeni fizički razmak preporučljivo je održavati kada je god moguće između radnika i učenika.
- Neophodno je osigurati adekvatno provjetravanje prostorija u školi. Kada god to vremenske prilike dozvoljavaju preporučuje se da određen broj prozora ili vrata u prostorijama u kojima se boravi budu otvoreni, u suprotnom otvoriti ih za vrijeme odmora i između smjena. Voditi računa o sigurnosnim i zdravstvenim rizicima.
- Redovito, a najmanje dva puta dnevno, provjetravati sve prostorije a za provođenje navedene mjere zadužuju se svi radnici.
- Izbjegavati rukovanja te potaknuti održavanje razmaka od barem 2 m kod razgovora - za provođenje navedene mjere zadužuju se svi radnici.
- Nastavnici trebaju učenike konstantno podsticati na redovno i pravilno pranje ruku.

- Učenici peru ruke prije ulaska u učionice, prije i nakon jela, prije i nakon korištenja toaleta, nakon dolaska izvana, **nakon kašljanja, kihanja**, čišćenja nosa, kao i uvijek kada ruke izgledaju prljavo.
- U slučaju neodložnih održavanja radnih sastanaka radnika JU OŠ "Hašim Spahić" Ilijaš, članova komisija i slično, isti se održavaju na način da se poštuju mjere fizičke distance uz obavezno nošenje zaštitnih maski (dozvoljeno okupljanje u zatvorenom prostoru u skladu sa preporukama nadležnih organa).
- Sjednice stručnih organa škole kao i sastanci sa Vijećem roditelja/Vijećem učenika, roditeljski i informativni sastanci održavaju se online. Škola može navedene sjednice organizovati i uživo u prostorijama škole u skladu sa preporukama i smjernicama kriznih štabova u pogledu dozvoljenog broja osoba u zatvorenom prostoru.
- Nastavnici i ostalo osoblje trebaju ostati kući i obavjestiti upravu Škole ako oni ili neko od njihovih ukućana ima simptome povezane sa COVID-19 (glavni simptomi su povišena tjelesna temperatura, kašalj, gubitak čula njuha, okusa, malaksalost; drugi simptomi: bolovi, glavobolja, konjuktivitis, proljev, osip na koži).
- Nastavnici i ostalo osoblje trebaju ostati kući i obavjestiti upravu Škole ukoliko su pozitivni na COVID-19 ili su u izolaciji. Ostati kući i ukoliko su nedavno bili u kontaktu sa osobom oboljelim od COVID-19.
- Ukoliko učenik razvije bilo koji od simptoma COVID-19 ili sezonske gripe u školi, učenika se izoluje u posebnu prostoriju (kutak za roditelje) nastavnik kontaktira drugo ovlašteno lice škole (pedagog, sekretar, direktor, stručni saradnik) da pozove roditelje/staratelje učenika/ice da odmah dođu po učenika u školu i obrate se nadležnom ljekaru. Dok ovlašteno lice škole kontaktira roditelje i dok roditelji ne preuzmu učenika, za učenika se obezbjeđuje briga u školi.
- Ukoliko dođe do potvrde infekcije COVID-19 kod učenika i/ili nastavnika, ostatak odjeljenje nastavlja raditi po ustaljenom modelu uz nastavak poštivanja svih epidemioloških mjera. S obzirom na zakonsku obavezu poštivanja svih mjera prevencije, smatra se da se nastava može nesmetano odvijati po ustaljenom modelu.
- U slučaju da rukovodstvo škole ima bilo kakve epidemiološke sumnje ili dileme prilikom realizacije neposrednog odgojno-obrazovnog procesa u vezi sa infekcijom COVID-19, dužni su da kontaktiraju nadležne porodične ambulante na području svoje općine i dobiju smjernice i savjete za rad. Obaveza je rukovodstva i svih radnika škole da,

ukoliko se dese slučajevi infekcija u pojedinim grupama ili kod pojedinih nastavnika, održavaju situaciju mirnom i staloženom, bez širenja panike unutar školske zajednice, da postupaju po epidemiološkim mjerama i smjernicama i organizaciono obezbijede nastavak daljnjeg školovanja učenicima koji nisu bili izloženi.

- Ukoliko nastavnik/stručni saradnik škole oboli od COVID-19 direktor škole u toku trajanja oporavka angažuje stručnu zamjenu, u slučaju samoizolacije radnika (sumnja na kontakt sa COVID-19) proces rada se prebacuje na online ukoliko je radnik sposoban za rad od kuće. Ukoliko dođe do oboljenja direktora ustanove postupa se na sličan način, sa time da direktor u slučaju ozbiljnijeg razvoja oboljenja posebnim rješenjem u skladu sa Zakonom o upravnom postupku FBiH imenuje ovlašteno lice koje zastupa školu u toku oporavka direktora škole a najduže na 60 dana.
- Organizirati početak i završetak nastave svaki dan tako da u hodnicima i na ulazima ili izlazima bude u isto vrijeme prisutan što manji broj učenika. Smanjiti broj učenika u grupi/razredu na što manji broj do 15 učenika (izuzev za učenike IX razreda) po odjeljenju/ grupi i onemogućiti nepotrebno mješanje između grupa i razreda. Udaljenost između mjesta za sjedenje mora biti najmanje 2 m. Od 15.02.2021. godine učenici IX razreda nastavu pohađaju u školi uz poštivanje svih epidemioloških mjera kumulativno: distanca od najmanje 2 m, nošenje maske i maksimalan broj učenika 26 u odjeljenju. Od drugog polugodišta školske 2020/2021. godine učenici razredne nastave (I do IV razred kao i V-1 i V-3 odjeljenje) prate kombinovani model nastave (maksimalno 15 učenika po grupi) na način kako je definisano Uputstvom Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade KS od 22.10.2020. godine, a učenici od VI do VIII razreda kao i učenici V-2 odjeljenja nastavu prate po online modelu.
- Tokom velikog i malog odmora učenici ne napuštaju učionicu. Čas traje 30 minuta po redovnom rasporedu.
- Otkazivanje okupljanja, sportskih igara i drugih događaja koji stvaraju gužve.
- Preporuka je da nastavnik provodi što više vremena sa učenicima na otvorenom, ukoliko to vremenske prilike i nastavne aktivnosti dozvoljavaju.
- Kako bi se izbjeglo okupljanje većeg broja učenika na jednom mjestu u isto vrijeme, omogućiti dostavljanje obroka djeci u učionice odnosno u prostorima koji su isključivo namijenjeni ishrani. Ne dozvoljavati da učenici među sobom dijele hranu, kao ni pribor za jelo.
- Ukoliko neki učenik izostaje, kontaktirati roditelje i interesovati se za razloge izostanka.
- Ne provoditi organizovane grupne aktivnosti u školi (priredbe i sl.), kao ni

organizovane posjete mjestima gde se očekuje okupljanje većeg broja ljudi (muzeji, pozorišta i sl.), izlete, ekskurzije itd. ukoliko se ne mogu ispoštovati važeće epidemiološke mjere.

- Preporuka je da učenici ne dezinfikuju ruke, već kako je navedeno, akcenat staviti na pojačanu higijenu ruku sapunom i vodom.
- Nastava iz predmeta Tjelesni i zdravstveni odgoj se ne realizira u salama, pa je na snazi preporuka da se u nastavi predmeta Tjelesni i zdravstveni odgoj realiziraju sadržaji koji se odnose na usvajanje znanja o očuvanju i promociji zdravlja, prevenciji maloljetničke delikvencije, prevenciji korištenja opojnih droga, promociju općih ljudskih vrijednosti, sadržaji koji promoviraju mentalno zdravlje učenika, sadržaji koji se odnose na prevenciju pretilosti i sl., sadržaji koji se odnose na primjenu teorijskih i motoričkih znanja koja omogućavaju samostalno tjelesno vježbanje radi veće kvalitete življenja, upoznavanja sa zakonitostima rasta i razvoja temeljnih antropoloških obilježja i sl., a sve u cilju očuvanja zdravlja i najboljeg interesa učenika.
- Kada vremenske prilike i nivo čistoće zraka dozvoljava poželjno je da nastavu TiZO izvoditi u dvorištima škole.
- Nastavnici održavaju komunikaciju sa roditeljima na informativnim i konsultativnim online sastancima. Razrednik održava informativne sastanke najmanje jednom u dvije sedmice, na sličan način i nastavnici koji nisu razrednici održavaju konsultativne online sastanke.
- Provoditi edukativne aktivnosti sa djecom sa ciljem njihovog lakšeg usvajanja i razumijevanja pravila postupanja o važnosti:
 - pravilnog pranja ruku, minimum 20 sekundi toplom vodom,
 - kašljanja i kihanja u maramicu ili u podlakticu,
 - izbjegavanje dodirivanja lica, očiju, nosa, usta.
- Na vidim mjestima postaviti vizuelne materijale poput postera i brošura koji ukazuju na važnost održavanja fizičke distance i potrebe održavanja lične higijene. U svakoj učionici stoji stol sa dezinfekcijskim sredstvom za slobodnu upotrebu učenicima i nastavnicima. Učenici sjede u konstantno provjetrenim i prozračenim učionicama. Osim nastavnika u odjeljenju mogu, pod istim uslovima, da borave i asistenti u nastavi.

II HIGIJENSKE MJERE JU OŠ "HAŠIM SPAHIĆ" ILIJAŠ

U cilju sprečavanja širenja bolesti izazvane korona virusom (COVID -19) **obavezuju se radnici na održavanju čistoće:**

- Izvršiti čišćenje i dezinfekciju svih površina i predmeta unutar objekta Škole;
- Površine kao što su: kvake na vratima, prozorima, radne površine, slavine u toaletima i kuhinjama, ručke vodokotlića, ručke ormarića, daljinske upravljače, prekidače za struju, zvona na vratima, stolove, stolice, kao i sve druge dodirne površine neophodno je dezinfikovati na kraju svake smjene, a čistiti ih više puta u toku dana;
- Čišćenje se provodi kada učenici nisu u školi, čistiti i dezinfikovati sve površine i predmete odmah po odlasku učenika iz škole;
- Svakodnevne procedure čišćenja i dezinfekcije odnose se i na objekte u dvorištu.
- Čišćenje uključuje suho i vlažno čišćenje, uz redovno provjetravanje.
- Prilikom korištenja sredstava za čišćenje važno je:
 - pridržavati se uputa za korištenje koje je naveo proizvođač sredstva.
 - izbjegavati kontakt sredstva s očima i kožom, te ga držati dalje od dohvata učenika.
 - provjetravati prostorije u kojima se koriste dezinfekciona sredstva,

Upute za čišćenje:

- Prije nego što se počne sa čišćenjem, staviti masku i rukavice.
- Izbjegavati dodirivanje lica i oči tokom čišćenja.
- Držati otvorene prozore da se prostor provjetrava.
- Očistiti pod sredstvom za čišćenje, te nakon toga ga dezinficirati.
- Očistiti toalete, uključujući WC šolju i sve dostupne površine u toaletu sredstvom za čišćenje, te nakon toga dezinfikovati.
- Nakon čišćenja krpe prati na 90 °C.
- Skinuti rukavice i masku, a zatim oprati ruke sapunom i toplom vodom. Sav otpad nastao tokom čišćenja treba, što je prije moguće, odložiti u kantu za otpad.
- Ostaviti prozor otvoren da se prostorija dobro prozrači.
- Prije dolaska učenika obavezno prozračiti prostorije u trajanju od pola sata. Istu proceduru ponoviti i nakon odlaska učenika.
- Pribor i sredstva za čišćenje i dezinfekciju moraju se držati van domašaja učenika i ne smiju se primjenjivati u neposrednoj blizini učenika, kako bi se izbjeglo udisanje eventualnih isparenja.
- S obzirom na epidemiološku situaciju, radnici na održavanju čistoće su obavezne preporuke primjenjivati u cilju prevencije i kontrolisanja infekcije COVID-19, te svaki radnik na održavanju čistoće odgovara za prostorije za koje je zadužen.

III RODITELJI I UČENICI JU OŠ “HAŠIM SPAHIĆ” ILIJAŠ

Radnici, roditelji i učenici škole dužni su da se pridržavaju svih propisanih epidemioloških mjera, preporuka i smjernica nadležnih organa i institucija. U školama u kojima se odvija nastavni proces, posebno treba voditi računa o sljedećem:

- Odgovornost je roditelja da na dnevnoj bazi kontrolišu tjelesnu temperaturu učenika prije i poslije škole, te da školu obavezno obavijeste o eventualnim slučajevima infekcije COVID-19 u krugu porodice. Obaveza je roditelja da ne šalju učenike u školu ukoliko imaju bilo kakve simptome COVID-19 ili sezonske gripe, nego da se jave školskom dispanzeru i traže daljnja ljekarska uputstva za liječenje učenika. Škole zadržavaju pravo da u svakom momentu mjere temperaturu učeniku, ukoliko učenik pokazuje vanjske manifestacije bolesti ili slabosti organizma.
- U slučaju da roditelji prijave školi da je porodica/učenik imala kontakt sa inficiranom osobom, učenik se preventivno upućuje na pohađanje online nastave u trajanju od 15 dana.
- Ulazak roditelja/staratelja u školu je sveden na minimum. Roditelji/staratelji učenike dovode i odvoze na način da, ako je ikako moguće, ne ulaze u ustanovu, već dolaze do ulaza pri čemu poštuju fizičku distancu od najmanje 2 metra u odnosu na druge roditelje/staratelje i učenike.
- Izbjegavati fizički kontakt (bliski kontakt) učenika između grupa/odjeljenja.
- Produženi boravak u školama će raditi u skladu sa donesenim epidemiološkim mjerama.

IV OPERATIVNI TIM ZA PRAĆENJE IMPLEMENTACIJE KRIZNOG PLANA

Direktor JU OŠ “Hašim Spahić” Ilijaš je posebnom Odlukom imenovao Operativni tim za praćenje implementacije kriznog plana, čiji je zadat da prati implementaciju istog, da prati aktuelnu situaciju i dešavanja s ciljem prevencije i kontrolisanja infekcije COVID-19, te da postupi po naredbama i preporukama nadležnih organa. Predstavnici Operativnog tima su imenovani Odlukom broj: 01-953/20 od 31.08.2020. godine. Navedeni Operativni tim je dužan da vodi evidenciju u skladu sa tabelama Kontrolna lista za upravljanje odgovorom na COVID-19 dostavljeno od JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo.

Ovaj Revidirani Krizni plan pripravnosti i odgovora na pojavu COVID-19 se primjenjuje od drugog polugodišta školske 2020/2021. godine i početkom primjene ovog Revidiranog Kriznog plana prestaje da se primjenjuje Krizni plan pripravnosti i odgovora na pojavu COVID-19, broj: 01-930/20 od 31.08.2020. godine.

Direktor

Nihad Salkić, prof.